

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

Ławnik SN Mariusz Wilczyński

Protokolant Karolina Majewska

przy udziale SSA Włodzimierza Brazewicza - Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości, w sprawie obwinionej X. Y. - sędziego Sądu Rejonowego [...] w P., na posiedzeniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w dniu 10 kwietnia 2025 r. w przedmiocie zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w L. z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt [...] na podstawie art. 432 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.

postanowił:

1. zażalenie pozostawić bez rozpoznania;
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć Skarb Państwa.

[M. T.]

Tomasz Demendecki Wiesław Kozielewicz Mariusz Wilczyński

UZASADNIENIE

POSTANOWIENIEM Z DNIA 28 CZERWCA 2019 R., SYGN. AKT [...], SĄD DYSCYPLINARNY PRZY SĄDZIE APELACYJNY W [...], NA PODSTAWIE ART. 344A § 1 KPK W ZW. Z ART. 128 U.S.P., SPRAWĘ OBWINIONEJ X. Y. PROWADZONĄ POD SYGN. AKT [...] PRZEKAZAŁ ZASTĘPCY RZECZNIKA

DYSCYPLINARNEGO SĘDZIÓW SĄDÓW POWSZECHNYCH W CELU
UZUPEŁNIENIA POSTĘPOWANIA POPRZEZ:

1. umożliwienie obwinionej złożenia wyjaśnień;
2. ustalenie okoliczności towarzyszących pracy orzeczniczej obwinionej w [...] Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego [...] w P. w okresie od 1 stycznia 2015 roku do 31 sierpnia 2018 roku, mogących mieć wpływ na terminowość sporządzania uzasadnień, w tym w szczególności na tle innych sędziów Wydziału, w kontekście liczby spraw w referacie, liczby posiedzeń, liczby spraw zakończonych, obciążenia innymi obowiązkami służbowymi, sytuacji kadrowej Wydziału, uwzględnionych skarg na przewlekłość postępowania w skali Wydziału i okręgu, skali orzeczeń o uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania w trybie art. 386 § 5 k.p.c.;
3. przesłuchanie świadków posiadających stosowną wiedzę, w tym przełożonych obwinionej w okresie objętym przedstawionymi jej zarzutami na okoliczności dotyczące pracy orzeczniczej X. Y.;
4. umożliwienie obwinionej i jej obrońcom końcowego zapoznania się z materiałami postępowania.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie wniósł Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych, który zaskarżył je w całości, zarzucając mającą wpływ na treść zaskarżonego postanowienia obrazę przepisów postępowania, tj. art. 128 u.s.p. w zw. z art. 344a § 1 k.p.k., polegającą na wydaniu postanowienia o przekazaniu sprawy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych w celu uzupełnienia postępowania dyscyplinarnego przeciwko obwinionej X. Y., sędziemu Sądowi Rejonowego [...] w P., pomimo braku faktycznych i prawnych podstaw do uznania, że zachodzą istotne braki postępowania dyscyplinarnego, których nie można sanować w postępowaniu jurysdykcyjnym oraz na przyznaniu sobie przez Sąd Dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym w [...], wbrew przepisom prawa, uprawnienia do oceny zgromadzonego materiału dowodowego przed otwarciem przewodu sądowego.

Formułując powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Sądzie Apelacyjnym w L. do merytorycznego rozpoznania.

Pismem z dnia 14 marca 2024 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości nadesłał odpis postanowienia z dnia 1 marca 2024 r., sygn. akt [...], w przedmiocie wstąpienia Rzecznika Ministra Sprawiedliwości do toczącego się postępowania dyscyplinarnego dotyczącego SSR X. Y. prowadzonego pod sygn. akt II ZO 2/22.

Korespondencją e-mail z dnia 10 czerwca 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości Włodzimierz Brazewicz poinformował, iż w dniu 6 czerwca 2024 r. skierował do Prezesa Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjny w P. oświadczenie o cofnięciu wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej dotyczącej sędzi X. Y., który zarejestrowano pod sygn. akt [...] wraz z wnioskiem o umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Jednocześnie poinformował również, iż w dniu 6 czerwca 2024 r. skierował do Prezesa Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjny w L. oświadczenie o cofnięciu zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjny w L. z dnia 28 czerwca 2019 r. w sprawie o sygn. akt [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wywiedzione zażalenie należało pozostawić bez rozpoznania wobec skutecznego jego cofnięcia.

Cofnąć, w znaczeniu słownikowym, to m. in. wstrzymać lub odwołać coś, powrócić do poprzedniego stanu (zob. S. Dubisz (red.), *Uniwersalny słownik języka polskiego*, t. 1, Warszawa 2003, s. 480). Oświadczenia woli uczestników procesu mogą być cofnięte do czasu ich załatwienia, o ile ustawa nie wprowadza ograniczenia w tej mierze lub nie występują okoliczności uniemożliwiające odwołanie czynności (zob. S. Śliwiński, *Proces karny przed sądem powszechnym. Zasady ogólne*, Warszawa 1948, s. 430, W. Daszkiewicz, *Proces karny. Część ogólna*, Poznań 1996, s. 237, I. Nowikowski, *Zagadnienie odwołałości czynności*

stron w projekcie kodeksu postępowania karnego, w: T. Bojarski, E. Skrętowicz (red.), *Problemy reformy prawa karnego*, Lublin 1993, s. 322 – 323, B. Janusz – Pohl, w: P. Wiliński (red.), *Polski proces karny*, Warszawa 2020, s. 184 – 187).

W realiach niniejszej sprawy wskazać trzeba, iż stosowane odpowiednio mocą art. 128 u.s.p. w postępowaniu dyscyplinarnym przepisy k.p.k., zawierają unormowanie art. 431 k.p.k. zezwalające na cofnięcie środka odwoławczego. Przepis art. 432 k.p.k. podaje natomiast przeszkody do skutecznego cofnięcia środka odwoławczego (art. 439 k.p.k. oraz art. 440 k.p.k.).

Zważywszy, iż pismem z dnia 6 czerwca 2024 r. Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 431 § 1 k.p.k. cofnął zażalenie wywiedzione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjny w L. z dnia 28 czerwca 2019 r., sygn. akt [...], powyższa dopuszczalna czynność procesowa, przy jednoczesnym niestwierdzeniu przyczyn wymienionych w art. 439 k.p.k. i w art. 440 k.p.k., skutkowałą rozstrzygnięciem jak w części dyspozytywnej postanowienia.

Sąd Najwyższy uznał jednocześnie, iż doszło do skutecznego wstąpienia do toczącego się postępowania Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości i organ ten stał się właściwym do prowadzenia niniejszej sprawy, co wyłącza możliwość podejmowania w niej czynności przez dotychczasowy organ dyscyplinarny, tj. Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych.

Wskazać bowiem należy, iż decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 maja 2024 r. na podstawie art. 112 b § 1 i 2 u.s.p. powołano sędziego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku Włodzimierza Brazewicza na Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia m.in. sprawy o sygn. akt: II ZO 2/22. Następnie, postanowieniem z dnia 6 czerwca 2024 r., sygn. akt: SD 8-2/24, Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości sędzia Włodzimierz Brazewicz na podstawie art. 112 b § 1 zd. in fine i § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 Prawo o ustroju sądów powszechnych wstąpił do postępowania dyscyplinarnego prowadzonego pod sygn. akt [...] przeciwko sędzi Sądu Rejonowego [...] w P. X. Y.,

zwracając się jednocześnie do Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych o zaniechanie wszelkich czynności we wskazanej sprawie.

Zgodnie natomiast z art. 112 b § 1 u.s.p. Minister Sprawiedliwości może powołać Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości do prowadzenia określonej sprawy dotyczącej sędziego. Powołanie Rzecznika Dyscyplinarnego Ministra Sprawiedliwości wyłącza innego rzecznika od podejmowania czynności w sprawie (§ 1). Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości jest powoływany spośród sędziów sądów powszechnych lub Sądu Najwyższego (§ 2 zd. 1) Rzecznik Dyscyplinarny Ministra Sprawiedliwości może wszcząć postępowanie na wniosek Ministra Sprawiedliwości albo wstąpić do toczącego się postępowania (§ 3).

Sama już treść powołanego przepisu ustawy u.s.p. wprost zatem wskazuje, iż Minister Sprawiedliwości dysponuje uznaniową prerogatywą powołania rzecznika dyscyplinarnego do prowadzenia danej sprawy, a ten wstępuje do oznaczonego postępowania niezależnie od jego etapu. Posłużenie się przez ustawodawcę jednoznacznym w swym znaczeniu sformułowaniem „wyłącza innego rzecznika” ustanawia go natomiast właściwym do podejmowania czynności w danej sprawie.

Kierując się przedstawionymi względami rozstrzygnięto jak na wstępie.

[M. T.]

[r.g.]

Tomasz Demendecki Wiesław Koziół Mariusz Wilczyński